

at han ikke er i Stand til at give Afgt paa Grundene derimod, eller han er saa optagen af det nye Selskab, han politisk er kommen i efter hele Situationen her, at han ikke tror, at vi, som staa udenfor denne Bevægelse fra de sammensmeltedes Side, kunne have noget fornuftigt at sige. Bortset fra alt det politiske, naar vi tage Spørgsmaalet rent saaglig i Relation til den nuværende Stilling her i Tinget og i det hele taget, saa vil det dog kunne siges, at det var overmaade velbegrundet at sige, som man siger, baade paa det ene Forslag og paa det andet. — Men man kan ogsaa sige: nøje at betænke det hele. Da de ikke vilde forlade Riksstatten, søgte vi at anvende den paa bedste Maade; ogsaa det sloge de bort; men saa kommer Mæglingssmanden og siger: Hør, skulle vi ikke alle være enige om, at disse Sager trænge til en anden Overvejelse, end der kan gives dem her i Stridens Hede. Det er jo dog sandt, at Forudsætningen for disse Lovforslag er Riksstatten. Dette er jo ikke Spørgsmaalet, om de vedkommende ville bære den Stat eller ikke, hvilket den ærede Ordfører drejede det om til ved 2den Behandling; men Spørgsmaalet er, om de paagældende kunne rykke Statten af sig, naar den er vedtagen ved Lov, og hvilke Virkninger dette vil have med Hensyn til Forudsætningerne overhovedet. Og saa er det jo dog klart for os alle og maaste mest klart for den i dette Stykke tabte Finansminister, at det er et Spørgsmaal, som næppe vil kunne tilfredsstillende afgøres gennem et Udvalgs Behandling enten her eller deroppe i Løbet af nogle Uger. Jeg indrømmer, at Mæglingsforslagsstilleren i den Henseende havde truffet et godt Moment til at sige: Lad os betænke det. Og høitærede Herrer, med Hensyn til det, der er Toldreform i øvrigt, have vi jo ikke fjerneste Grund til at forhaste os; thi det er formentlig Meningen — hvem veed ellers, hvad Meningen er i vore Tider — at vi skulle have et Forslag til en Toldrevision herved. Det var et af Venstres end- ogsaa for nylig stærkt udtalte Principper, at vi trængte til en Toldrevision. En saadan Udtalelse er blandt andet understrevet af saa fremragende Mænd som de ærede Medlemmer for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Bjørnhaak) og Maribo Amts 4de Valgkreds (Clausen) med flere andre, ogsaa det ærede Medlem fra Gibe (Jørgensen) var med dertil. Det vil da ogsaa ramme Venstres tidligere Standpunkt at tage dette, som er en Toldlag, i Forbindelse med Revisionen af Toldloven, som vi siden skulle have for. Dermed var der ikke Ret nogen Forsikelse, Og saa for

det tredje kunde disse mageløse Alderdoms-forsørgelsesvenner, som ytrede deres Kærlighed for Sagen ved at stemme mod den, endog mod dens videre Behandling under disse Forhold, der ytrede deres Kærlighed for Sagen ved at søge at borttage et af de Grundlag, som de selv havde fremsat som nødvendige for dens Gennemførelse, ogsaa have faaet Tid til nærmere at udtrykke denne Kærlighed paa en anden og bedre Maade, end det er lykkedes ved, at de andres Forslag blev slaaet ihjel, efter deres Mening i alt Fald. Alt dette kunde Mellemtiden have været brugt til, og saa var der kommet en ny Overvejelse med friske Kræfter ad Være. Det, der her foreligger, er bragt frem uden foregaaende Overvejelse til Overraskelse for ærede Medlemmer her i Salen og til Overraskelse for hele Publikum, hvorfor baade Blade og andre tage saa storlig fejl af det første Optraad, saa at de nu harmes eller ere ilde berørte ved det, fordi de ikke godt kunne saa Tid til at vende i Løbet af nogle Uger. Hvis det blot kunde gaa Sommeren over, fik de nok Lejlighed til at vende. Altsaa i Sagens Interesse og i de Herrer's Interesse, som ellers vilde blive udfatte for visse vanskelige Situationer siden, maatte de have sagt: Der er bragt saa meget ind i det Spørgsmaal, Befolkningen staa splittet, her staa meget splittet, lad os ikke afgøre noget, forinden vi saa Tid til rigtig at saa klart det Landet over i Strift og Tale. Man vilde heller ikke gaa det fremkomne Mæglingsforslag i Møde. Man afviste det som noget, man ikke havde Brug for. Men saa siger jeg, at Stillingen er den: Vi have gjort vort, vi have paavist Dem Farerne, vi have søgt at retlede Dem i Deres Fart, vi have endog været imødekommende mod Dem og vilde gaa ind paa det omtalte Mæglingsforslag, hvorfor vi ogsaa stemte for det, uagtet vi ikke fik Lov til at motivere vor Afstemning. Men De ere i den Grad gaaede op i den nye Forbindelse, hvori De ere komne, at De efter min Mening tilfidsætte alle rimelige og fornuftige Opfattelser af, hvad Øjeblikket og Sagerne foreløbig kræve af os. Og hvad ville De naa? Hvorledes komme De til at staa, hvis de, der have lovet Dem at støtte denne Sag, ikke kunne opfylde, hvad de have lovet, hvis f. Eks. Deres ærede Ordfører, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) bliver nødt til at opgibe det hele og gaa over paa det Standpunkt, som det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (L. Larsen) indtog, og sige: Denne Sag ere vi nødt til at opjætte. Hvorledes staa saa de Herrer, der